

پایش بازار انرژی

جدول قیمت نفت برنت و WTI در هفته گذشته (دلار هر بشکه)

و قیمت گاز طبیعی برای هزار بی تی یو

OIL AND NATURAL GAS PRICES (as of 12:00 PM CT 11/15/19)

	Price	Change	%Change	Contract
WTI	57.73	+0.96	+1.69%	DEC 2019
Brent	63.34	+1.06	+1.70%	JAN 2020
Natural Gas (Nymex)	2.685	+0.038	+1.44%	DEC 2019

WEEKLY U.S. OIL PRODUCTION (million barrels per day)

	Change from previous week	11/08/19	11/01/19	10/25/19	10/18/19	10/11/19	10/04/19
U.S. production	+0.200	12.800	12.600	12.600	12.600	12.600	12.600

پویایی های بازار:

- ۱- قیمت های نفت خام و گاز طبیعی در بازارهای جهانی در هفته ای که گذشت اندکی تغییر یافت. آژانس بین المللی انرژی و دبیرخانه اوپک گزارش های خود را در مورد آینده بازارهای انرژی منتشر کردند. همچنان مسئله تقاضای نفت در گرو مذاکرات تجاری چین و آمریکا است.
- ۲- مدیر بخش امنیت و بازارهای انرژی آژانس بین المللی انرژی گفت انتظار می رود بازارهای نفت در ۲۰۲۰ به خاطر تقویت تولید و رشد ضعیف تقاضا با عرضه بیش از حد نفت مواجه باشند. این آژانس در آخرین گزارش ماهانه خود رشد تقاضای نفت را برای ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰، صد هزار بشکه در روز پیش بینی کرد. همچنین در این گزارش اعلام شد انتظار می رود تقاضای نفت ۱,۲ میلیون بشکه در روز در ۲۰۲۰ رشد داشته باشد. ساداموری گفت نگرانی های اقتصاد کلان جهان مانند جنگ تجاری چین و آمریکا و مسائل مربوط به خروج انگلستان از اتحادیه اروپا، بر دورنمای بازار نفت سایه انداخته اند. وی گفت در بحبوحه رشد ضعیف اقتصاد در نیمه اول سال جاری و کندتر شدن بیش از حد رشد تقاضای هند، تقاضا در ۲۰۱۹ ضعیف بوده است. عربستان سعودی در سپتامبر مجبور شد نیمی از تولید نفت خود را پس از حمله پهپادها به تاسیسات نفتی آن کاهش دهد. این اتفاق ۵,۷ میلیون بشکه از تولید نفت این کشور معادل ۵ درصد تولید روزانه نفت جهان را تحت تاثیر قرار داد. ساداموری گفت در حالی که نگرانی هایی در مورد امنیت عرضه پس از حمله به

- عربستان وجود داشت، بازگشت عربستان به ظرفیت کامل تولید شگفت‌انگیز بود. وی به مشتریان عربستان در سراسر جهان اطمینان داد و تاکید کرد که ثبات بازارهای نفت جهان حفظ خواهد شد.
- ۳- سازمان کشورهای صادر کننده نفت (اوپک) در جدیدترین گزارش خود از چشم انداز بازار جهانی نفت میزان درآمدهای نفتی ایران در سال ۲۰۱۸ میلادی را ۶۰,۲ میلیارد دلار برآورد کرده است. بر اساس این گزارش، در سال گذشته میلادی درآمد نفتی، ۱۴,۴ درصد از تولید ناخالص داخلی ایران را تشکیل داده است. همچنین سهم نفت از کل درآمدهای صادراتی اقتصاد ایران در سال ۲۰۱۸ میلادی ۵۶ درصد تخمین زده شده است. این در حالی است که میزان صادرات نفت ایران در سال ۲۰۱۰ میلادی ۷۲,۲ میلیارد دلار بوده که ۱۴,۸ درصد از تولید ناخالص داخلی کشور را تشکیل می داده است. این رقم همچنین ۶۰,۸ درصد از کل صادرات ایران در سال ۲۰۱۰ میلادی بوده است. بر اساس گزارش اوپک تولید ناخالص داخلی ایران در میان ۱۴ کشور عضو اوپک طی سال ۲۰۱۸، پس از کشورهای اکوادور و نیجریه کمترین سهم را از درآمدهای نفتی داشته و این نشان دهنده کاهش وابستگی اقتصاد ایران به درآمدهای نفتی در طی سال های گذشته است.
- ۴- هرچند در حال حاضر قیمت نفت برنت بالاتر از ۶۰ دلار است اما بازار به شدت متوجه مذاکرات چین و آمریکا است و این مذاکرات نقش اصلی را در قیمت نفت در حال حاضر دارد و باید منتظر ماند و دید سرانجام این دور از مذاکرات چه خواهد شد.
- ۵- سرمایه‌گذاران در سال های اخیر از بخش انرژی فرار کرده اند که دلیل آن سوددهی بسیار پایین بازار بوده است. سود دهی شرکت اکسون تقریباً نصف شده و به ۳,۱۷ میلیارد دلار معادل ۷۵ سنت در هر سهم رسیده است. درآمد شرکت شوروون هم ۳۶ درصد کاهش یافته است. شرکت های اکسون موبیل و شوروون علی‌رغم افزایش تولید نفت و گاز، در روز جمعه نتایج سه ماهه بسیار پایینی را گزارش دادند. قیمت پایین انرژی درآمد اکثر شرکت های بزرگ نفتی را کاهش داده است. درآمد شرکت های بریتیش پترولیوم و رویال داچ شل هم در سه ماهه سوم سال جاری میلادی کاهش یافته است. اگر قیمت پایین انرژی ادامه داشته باشد این شرکت ها احتمالاً مجبور می شوند افزایش سود و برنامه خرید سهام خود را به تاخیر بیندازند.
- ۶- مدیرعامل بزرگترین پالایشگاه ژاپن گفت شرکت های ژاپنی احتمالاً در عرضه اولیه سهام شرکت آرامکوی عربستان در بورس این کشور سرمایه گذاری نمی کنند چون ارزیابی ارزش این شرکت که بزرگترین شرکت نفت دنیاست، سخت است. به گفته یکی از منابع، آرامکو می تواند یک تا دو درصد سهام خود را عرضه کند که به ۲۰ تا ۴۰ میلیارد دلار می‌رسد. یک قرارداد بالاتر از ۲۵ میلیارد دلار می تواند رکورد عرضه سهام شرکت بزرگ تجارت الکترونیک علی بابای چین را بشکند.

تسوتومو سوگیموری، مدیر عامل شرکت JXTG ژاپن گفت: «احتمال کمی وجود دارد که سرمایه گذاران ژاپنی زیادی سرمایه گذاری کنند. شرکت های ژاپنی سهامداران بسیاری دارند و به دلایل خوبی نیاز دارند تا برای این سهامداران توضیح دهند چرا باید همچین سرمایه گذاری هنگفتی انجام دهند».

۷- عبدالعزیز بن سلمان وزیر نفت عربستان گفت کشورش آماده است به همراه سایر تولید کنندگان نفت جهان تولید نفت را از مقدار توافق شده هم پایین تر بیاورد. تیمپیره سیلوا، وزیر نفت نیجریه گفت: «عبدالعزیز به من اطمینان داد که آنها برای کاهش بیشتر تولید نفت آماده هستند». وی گفت با وزیر نفت عربستان در مورد سطح جدید تولید در روز دوشنبه گفتگو کرده است. نیجریه در حال حاضر با تولید ۱,۷۷۴ میلیون بشکه در روز کاملاً از قرارداد کاهش تولید اوپک پیروی می کند. سیلوا گفت او همچنین با گابون، سودان جنوبی و آنگولا در مورد تعهد به این قرارداد گفتگو کرده است.

۸- اطلاعات دولتی نشان می دهد تولید نفت آمریکا حدود ۶۰۰ هزار بشکه در روز در ماه اوت افزایش یافته و به رکورد ۱۲,۴ میلیون بشکه در روز رسیده است. ۳۰ درصد افزایش تولید در خلیج مکزیک از تولید نفت این کشور حمایت کرده است. افزایش تولید نفت آمریکا به بالاتر از ۱۲ میلیون بشکه در روز در سال جاری میلادی این کشور را تبدیل به بزرگترین تولیدکننده نفت دنیا کرده است. پیشرفت های فنی باعث افزایش تولید در ساختارهای شیل در تگزاس، داکوتای شمالی و نیومکزیکو شده است. هر سه این ایالت ها شاهد افزایش تولید در ماه اوت بودند. گزارش ماهانه اداره اطلاعات انرژی آمریکا از حفاری در این کشور نشان می دهد تولید نفت در خلیج مکزیک ۴۶۹ هزار بشکه در روز در ماه اوت بالا رفته و به بیش از ۲ میلیون بشکه در روز رسیده است. طوفان بری در ماه جولای تولید در این خلیج را مختل کرد و باعث افزایش ماهانه تولید این منطقه شد. تولید نفت خلیج مکزیک ۱۰۰ هزار بشکه در روز نسبت به ابتدای سال جاری افزایش یافته است.

۹- در حالی که قیمت پایین نفت و گاز طبیعی و اقدامات انجام شده برای کاهش هزینه ها بر فعالیت های سه ماهه سوم سال میلادی جاری تأثیر گذاشته است، سرمایه گذاران منتظر نتایج ضعیف تری از بازیگران شیل آمریکا در روزهای آینده هستند. شرکتهای بزرگ کونوکو فیلپس و کونچو ریسورسز، بازیگران اصلی شیل، در این هفته گزارش درآمدهای خود را اعلام می کنند. این گروه در سال جاری به خاطر قیمت ضعیف و تقاضای سرمایه گذاران برای افزایش سوددهی ضربه خورده است. تولیدکنندگان نفت و گاز در بحبوحه نگرانی در مورد دورنمای قیمتها حفاری را پایین آورده و برخی مشاغل را کاهش داده اند.

۱۰- قیمت نفت آمریکا ۱۷ درصد و قیمت گاز طبیعی این کشور حدود ۳۱ درصد نسبت به سال گذشته کاهش یافته که افزایش تولید آن را زیر سوال برده است. هزینه کاهش مشاغل و بدهی بازنشستگی هم بر سوددهی برخی شرکت‌ها تاثیر گذاشته است. سرمایه‌گذاران منتظر ارتقاء بهره‌وری شیل هستند. سهام شرکت کونچو ریسورسز در سه ماه گذشته ۲۲ درصد در یک روز پس از پایین آوردن دورنمای تولید آن کاهش یافت. انتظار می‌رود این شرکت درآمد خود را در سه ماهه سوم سال میلادی جاری ۶۹ سنت برای هر سهم اعلام کند که نسبت به ۱,۴۲ دلار سال گذشته کاهش یافته است. شرکت کونوکو هم درآمد خود را ۷۵ سنت در هر سهم اعلام می‌کند که کمتر از ۱,۳۶ دلار سال گذشته است. شرکت‌های نفت آمریکا در سال جاری بازارها را با نفت خود پر کردند و باعث کاهش قیمت نفت تا ۵۰ دلار در هر بشکه شدند. آمار دولتی آمریکا نشان می‌دهد میانگین تولید نفت آمریکا در ماه جولای ۱۱,۸ میلیون بشکه در روز بود که ۹۱۵ هزار بشکه در روز نسبت به همین زمان در سال گذشته افزایش داشت. تولید نفت آمریکا رشد خواهد کرد ولی سرعت این رشد نسبت به سه سال گذشته کاهش می‌یابد. پیش‌بینی می‌شود قیمت نفت آمریکا حدود ۵۰ دلار در هر بشکه باشد. اداره اطلاعات انرژی آمریکا پیش‌بینی می‌کند تولید نفت آمریکا ۹۰۰ هزار بشکه در روز در سال آینده افزایش یابد و به ۱۳,۲ میلیون بشکه در روز برسد که نسبت به افزایش ۱,۳ میلیون بشکه در روز سال جاری کمتر است.

۱۱- اطلاعات گمرکی نشان می‌دهد واردات نفت خام چین در اکتبر ۱۱,۵ درصد نسبت به سال گذشته افزایش یافته و رکورد زده است. پالایشگاه‌های جدید چین تقاضا را تقویت و پالایشگاه‌های مستقل کوچک تولید خود را در بحبوحه حاشیه‌های ثابت سود پالایشگاهی حفظ کرده‌اند. ولی واردات گاز طبیعی در ماه گذشته ۱۰,۶ درصد نسبت به سال قبل کاهش یافت که اولین کاهش از نوامبر ۲۰۱۶ بود. چین، بزرگترین تولیدکننده نفت دنیا، ماه گذشته ۴۵,۵۱ میلیون تن نفت خام معادل ۱۰,۷۲ میلیون بشکه در روز خرید. چین در سپتامبر ۱۰,۰۴ میلیون بشکه در روز نفت خام خریده بود. واردات طی ۱۰ ماه اول سال جاری میلادی به ۴۱۴,۵۵ میلیون تن معادل ۹,۹۵ میلیون بشکه در روز رسید که ۱۰,۵ درصد بالاتر از همین دوره در سال گذشته بود. جوئی چن، یکی از مشاوران نفتی اف‌جی‌ای گفت: «حاشیه بالای سود پالایشگاهی در ماه اوت شرکت‌های نفت دولتی و شرکت‌های خصوصی را تشویق کرد تا خرید نفت خام خود را افزایش دهند. این افزایش خرید در آمار ماه اکتبر نشان داده شده است». ولی پالایشگاه‌های چین به خاطر رقابت شدید در بازار سوخت داخلی سال سختی را داشته‌اند چون تقاضا برای سوخت به همراه ضعف اقتصاد کند شده بود. سینوپک، بزرگترین پالایشگاه آسیا هفته گذشته گزارش داد که درآمد سه

ماهه سوم آن ۳۵ درصد نسبت به سال گذشته کاهش یافته که دلیل آن پایین بودن سود پالایشگاهی بوده است. واردات گاز طبیعی که شامل واردات گاز طبیعی مایع از طریق خط لوله هم می شود، ماه گذشته تا ۶,۵۲ میلیون تن کاهش یافت که پایین ترین حد از فوریه ۲۰۱۸ بود. اطلاعات گمرک واردات گاز چین را در سپتامبر ۸,۲۱ میلیون تن نشان می دهد. واردات گاز در ۱۰ ماه اول سال جاری میلادی به ۷۷,۷۱ میلیون تن رسید که ۷,۹ درصد نسبت به همین دوره در سال گذشته بالاتر بود. پیش بینی می شود واردات گاز طبیعی مایع چین در سال جاری میلادی ۱۷ درصد رشد داشته باشد که یک سوم رشد سال گذشته است. این رقم نشان دهنده فشار کمتر دولت برای تغییر سوخت مصرفی خانه ها از زغال سنگ به گاز است.

۱۲- بانک جهانی اعلام کرد کند شدن سریع تر از حد انتظار رشد اقتصادی بدترین تهدید برای دورنمای قیمت نفت است و متوسط قیمت نفت در سال ۲۰۲۰ به ۵۸ دلار در هر بشکه می رسد. طبق آخرین پیش بینی بانک جهانی، رشد کند اقتصاد جهان قیمت نفت خام را در حد فعلی آن در سال جاری ثابت نگه می دارد و سال آینده پایین تر هم خواهد آمد. گزارش ماه اکتبر بانک جهانی از دورنمای بازارهای کالا نشان می دهد طبق آخرین پیش بینی ها میانگین قیمت شاخص جهانی نفت خام برنت در ۲۰۱۹، ۶۰ دلار در هر بشکه خواهد بود که ۶ دلار کمتر از دورنمای پیش بینی شده در ماه آوریل است. پیش بینی قیمت نفت برای ۲۰۲۰، ۵۸ دلار در هر بشکه خواهد بود که ۷ دلار کمتر از دورنمای تعیین شده در شش ماه گذشته است. بانک جهانی اعلام کرد: «رشد مصرف نفت در حال حاضر همگام با کند شدن رشد اقتصاد، نسبت به پیش بینی های قبلی آهسته تر شده است و در سال آینده افزایش ناچیزی خواهد داشت». این نهاد بین المللی اعلام کرد: «کند شدن سریع تر از حد انتظار رشد اقتصادی بدترین تهدید برای دورنمای قیمت نفت است». در این گزارش همچنین آمده است تاثیر منفی حمله به تاسیسات نفتی عربستان در ماه سپتامبر بسیار کوتاه مدت بود که دلیل آن بازگشت سریع عربستان به ظرفیت کامل تولید، افزایش منابع مختلف عرضه نفت مانند نفت شیل و کاهش تقاضا است. این بانک اضافه کرد: «ولی این اتفاق یادآوری کرد که بازار جهانی نفت همچنان وابسته به چندین زیرساخت حساس و گلوگاه ارتباطی است که ممکن است در برابر اختلال ها آسیب پذیر باشند». میانگین قیمت نفت برنت در ۲۰۱۸، ۷۱,۱۰ دلار در هر بشکه بود که نسبت به ۵۴,۴۰ دلار در هر بشکه ۲۰۱۷ افزایش داشت. میانگین شاخص آسیا در ۲۰۱۸، ۶۸,۲ دلار در هر بشکه بود، در حالی که در ۲۰۱۷، ۵۳,۱۰ دلار در هر بشکه ثبت شده بود.

۱۳- شرکت آمریکایی شورون با فروش سهم خود در مجتمع نفتی ACG و خط لوله صادراتی BTC جمهوری آذربایجان به شرکت MOL مجارستان به مبلغ ۱,۵۷ میلیارد دلار، از این کشور خارج می‌شود. شورون در دسامبر گذشته اعلام کرده بود درصدد فروش سهم ۹,۷۵ درصدی خود در میدان آذری چراغ گونشلی و سهم ۸,۹ درصدی در خط لوله باکو-تفلیس-جیهان است که از ساحل خزر به ساحل مدیترانه‌ای ترکیه امتداد پیدا می‌کند. اکسون موبیل نیز به دنبال فروش سهم مشابه در این دارایی‌های نفتی است که توسط شرکت BP اداره می‌شود زیرا غول‌های نفتی آمریکایی درصدد تمرکز روی اموال اصلی خود هستند. شرکت MOL در بیانیه‌ای اعلام کرد این خرید موقعیت این شرکت در کشورهای مستقل مشترک المنافع را تحکیم خواهد کرد و به معنای آن خواهد بود که نیمی از تولید بالادستی این شرکت از خارج از اروپای شرقی و مرکزی خواهد بود. میدان آذری چراغ گونشلی که حدود سه میلیارد بشکه ذخایر نفت دارد، سال میلادی گذشته ۵۸۴ هزار بشکه در روز نفت تولید کرد که نسبت به سال پیش از آن اندکی کاهش داشت و تحت توافقی که در سال ۲۰۱۷ منعقد شده بود، مجوز آن تا سال ۲۰۴۹ تمدید شده است. این میدان دارای هزینه تولید پایین توصیف شده که فعالیت آن را در شرایط قیمت پایین تر نفت نیز به صرفه می‌کند و نیازهای سرمایه‌گذاری محدودی دارد.

۱۴- وزارت انرژی قزاقستان اعلام کرد شرکت شل تصمیم گرفته است از میدان خزر خارج شود و کنسرسیوم شرکت نورث کاسپین که شل نیز در آن حضور دارد پروژه کالام کاس را ترک می‌کند. شرکت شل در پروژه خزر ۹۰۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری کرده اما در حالی که سرمایه‌گذاری بالایی انجام داده، با شرایط اقتصادی چالش برانگیز مواجه شده است. رویترز به نقل از مقامات شرکت کازمونای گاز نوشت: تصمیم شرکای ما بر مبنای سودآوری پایین این پروژه‌ها با توجه به مخارج بالای سرمایه بوده است. به گفته اشلی شرمان، تحلیلگر شرکت وود مک کنزی، هزینه‌های پروژه کالام کاس خزر پنج میلیارد دلار و آغاز تولید در اواخر دهه ۲۰۲۰ برآورد شده است. سهامداران در شرکت نورث کاسپین شرکت نفت و گاز دولتی کازمونای گاز، توتال فرانسه، انی ایتالیا، رویال داچ شل، اکسون موبیل، شرکت ملی نفت چین (CNPC) و اینپکس ژاپن هستند. قزاقستان امیدوار بود که این کنسرسیوم با شل در توسعه میدان خزر که نزدیک میدان نفتی عظیم کاشغان است، همکاری کند. اما از نظر هزینه‌های بالا که دامن گیر توسعه میدان کاشغان نیز شده بود، شل اکنون در حال بازنگری مشارکت خود در میدان خزر است زیرا غول‌های نفتی همچنان هزینه سر به سر پروژه‌ها را در مقابل سود و بازدهی سرمایه‌گذاری خود بررسی می‌کنند. تولید نفت در میدان کاشغان در سال ۲۰۱۶ آغاز شد و اکنون حدود ۴۰۰ هزار بشکه در روز نفت تولید می‌کند

که این میدان قزاقستانی را به یکی از بزرگترین میدان‌های نفتی فراساحلی در جهان تبدیل کرده است. ذخایر کاشغان ۱۳ میلیارد بشکه نفت است اما توسعه آن به دلیل شرایط جوی و جغرافیایی ویژه و هزینه بیش از حد که باعث دو برابر شدن بودجه نهایی به ۵۰ میلیارد دلار شده، چالش برانگیز بوده است.

۱۵- معاون وزیر انرژی روسیه گفت پروژه نفتی جدید قطب شمال به رهبری رسنفت، بزرگترین تولید کننده نفت روسیه، نیاز به حدود ۱۰ تریلیون روبل (۱۵۷ میلیارد دلار) سرمایه گذاری دارد. پاول سوروکین، معاون وزیر انرژی روسیه گفت پروژه نفتی جدید قطب شمال به رهبری رسنفت، بزرگترین تولید کننده نفت روسیه، نیاز به حدود ۱۰ تریلیون روبل (۱۵۷ میلیارد دلار) سرمایه گذاری دارد. وستوک اوایل، یک پروژه مشترک بین رسنفت و شرکت ایندیپندنت پترولیوم، قرار است برخی میداین نفتی که در حال تولید هستند و برخی دیگر که تولید شان آغاز نشده را شامل شود. یوری تروتنف، معاون نخست وزیر روسیه گفت دولت روسیه با یک بسته معافیت مالیاتی برای کمک به توسعه قطب شمال موافقت کرده است. این منطقه به عنوان یک منطقه جدید تولید نفت برای روسیه در نظر گرفته می شود. روسیه در بین بزرگترین صادرکنندگان نفت خام جهان قرار دارد. حمایت قوی روسیه از تولید نفت از طریق معافیت‌های مالیاتی خاص باعث بروز مخالفت‌هایی شده چون دولت مالیات بر شهروندان را افزایش داده و سن دریافت حقوق بازنشستگی را بالا برده است. الکسی سازانوف، رئیس اداره مالیات وزارت دارایی روسیه گفت مزایای مالیاتی برای وستوک اوایل تا ۶۰ میلیارد روبل در سال می رسد. انتظار می رود مازاد بودجه روسیه که در سال جاری میلادی ۱,۷ درصد تولید ناخالص داخلی این کشور بود، در ۲۰۲۲ تا ۰,۲ درصد کاهش یابد که بخشی از آن به خاطر حمایت های مختلف از بخش انرژی بوده است. این بخش زیربنای درآمد بودجه روسیه است. رسنفت امیدوار است سرمایه گذاران خارجی هم در پروژه وستوک اوایل سرمایه گذاری کنند. انتظار می رود این پروژه تا ۱۰۰ میلیون تن در سال معادل دو میلیون بشکه در روز یا یک پنجم تولید فعلی روسیه، نفت تولید کند.